

Μακεδονικά

Τόμ. 22, Αρ. 1 (1982)

Γεράσιμος Θεσσαλονίκης (1788-1810) ο είτα Χαλκηδόνος (1810-1820): Κύπριος ή Κρής;

Απόστολος Αθ. Γλαβίνας

doi: [10.12681/makedonika.535](https://doi.org/10.12681/makedonika.535)

Copyright © 2014, Απόστολος Αθ. Γλαβίνας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Γλαβίνας Α. Α. (1982). Γεράσιμος Θεσσαλονίκης (1788-1810) ο είτα Χαλκηδόνος (1810-1820): Κύπριος ή Κρής;. *Μακεδονικά*, 22(1), 491-494. <https://doi.org/10.12681/makedonika.535>

β) τ)ττ: δ α ν ι σ τ τ ῆ ς (=δανειστής) (σὲ ἀπελευθερωτικῆ πρᾶξι ἀπὸ τὴν Ἐξοχῆ: Μουσείο Κοζάνης, ἀρ. 146).

4. Ἀπλοποίηση διπλῶν συμφώνων (ρ(ρρ))

Ἄ ρ α β έ ο ς (=Ἄρραβαίος) καὶ Ἄ ρ ι δ α ἰ ο ς (=Ἄρριδαίος) (στὸ δόγμα τῶν Βαττωναίων, βλ. Ν. Παππαδάκι, Εἰς τὸ δόγμα Λαπιναίων τῆς Ὀρεστίδος, «Ἀθηνᾶ» 25(1913) 462 κέ.

5. Ἀφομοίωση συμφώνων

α) Ἐσωτερικὴ ἀφομοίωση (γ-κ)κ-κ, κ-χ) χ-χ)¹: κ λ υ κ υ τ ᾶ τ ω (=γλυκυτάω) (σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸ Σκοπὸ Φλώρινας, βλ. Ν. Παππαδάκι, δ.π., 439, ἀρ. 25), Ν ε ι χ ᾶ ρ - χ ο υ (=Νικάρχου) (σὲ ἐπιγραφὴ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἀχιλλεῖο Πρέσπας, βλ. Φ. Πέτσα, «Μακεδονικά» 6 (1964/65) 287-291=Bull. ἐρ. 1966, 388, ἀρ. 238=S F G 24 (1969), ἀρ. 588).

β) Ἀφομοίωση στὸ τέλος τῶν λέξεων (κ)γ): ἔ γ δ ἔ Φ ι λ ἰ π ο υ (σὲ ἐπιγραμμά ἀπὸ τὴν Καισαρεία, βλ. Α. Κεραμόπουλλου, Α Ε 1933, 48).

Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΑΜΑΡΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (1788-1810)

Ο ΕΙΤΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ (1810-1820).

Κύπριος ἢ Κρής;

Εἰς σύντομον ἐργασίαν, δημοσιευθεῖσαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ διαλαμβάνουσαν ἔκδοσιν καὶ σχολιασμόν ἐγκυκλίου τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (1 Σεπτεμβρίου 1791) ὑπὲρ βοήθειας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης τοῦ Παγγαίου ὄρους, ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Γερασίμου², ὁ ὁποῖος, συμφώνως πρὸς συγχρόνους αὐτοῦ μαρτυρίας, κατήγετο ἐκ Κρήτης³.

Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἐδημοσιεῦθη ἐνδιαφέρουσα περὶ τοῦ Γερασίμου μελέτη, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀναφέρεται ὅτι οὗτος ἦτο Κύπριος τὴν καταγωγὴν⁴. Παραθέτων ὁ συγγραφεὺς τῆς

1. Βλ. Schwyzer, Griech. Grammatik, 257. Τοῦ Ἰδίου, Pergam. Inschriften, 126 κέ. Blass, δ.π., 72. Meyer, δ.π., 390. Giese, Aelöfischer Dialekt, 85. Meistertans, δ.π., 102 κέ. Kretschmer, Die griechischen Vasenschriften, ihrer Sprache nach untersucht, δ.π., 222 κέ. Hauser, δ.π., 70. Maysen, δ.π., 233 κέ. S. Reinach, δ.π., 243-248.

2. Ἄποστολίου Ἀθ. Γλαβίνα, Ἐγκύκλιος τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ὑπὲρ βοήθειας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης, «Μακεδονικά» 21(1981) 353-356.

3. Α. Παπαδόπουλου - Κεραμῆως, Ἀνάλεκτα ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας ἢ συλλογὴ ἀνεκδότων καὶ σπανίων ἑλληνικῶν συγγραμμάτων περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐφάν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν καὶ μάλιστα τῆς τῶν παλαιστινῶν, τόμος τρίτος, Πετρούπολις 1897 (Bruxelles 1963), σ. 200, 206, 343-344, 354.

4. Α. Τηλλυρίδου, Γεράσιμος ὁ Κύπριος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης (1788-1810) καὶ Μητροπολίτης Χαλκηδόνος (1810-1820), «Θεολογία» 52(1981) 530-549 ἰδιαίτερος δὲ 532 καὶ ὑποσ. 4.

μελέτης ταύτης βιβλιογραφίαν, εις τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται διασκορπισμένα στοιχεῖα περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ Γερασίου, μνημονεῖται καὶ τὸν τρίτον τόμον τῶν Ἀναλέκτων ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας. Ἡ ἀνάγνωσις ὁμοῦ τῶν σελίδων 183, 200, 204, 206, 208, 213, 259, 288, 343 καὶ 354, ὅχι μόνον δὲν μᾶς βεβαιώνει ὅτι ὁ Γεράσιμος ἦτο Κύπριος, ἀλλὰ τοὐναντίον μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι οὗτος ἦτο Κρής.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ ἀναγραφόμενα εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀναφερομένας σελίδας :

Τὸν μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κύριον Γεράσιμον (σ. 183)

Ἐπιθεωρητὴν τῆς Θεσσαλονίκης κῦρ Γεράσιμος, Κρής (σ. 200)

Ἐπιθεωρητὴν τῆς Θεσσαλονίκης κῦρ Γεράσιμος (σ. 204)

Ἐπιθεωρητὴν τῆς Θεσσαλονίκης Χαλκηδόνος κῦρ Γεράσιμος ὁ Κρής (σ. 206)

Μεθ' οὗ ὁ Χαλκηδόνος κῦρ Γεράσιμος (σ. 208)

Τὸν πανιερώτατον ἄγιον Πρεσβύτερον κῦρ Γεράσιμον (σ. 213)¹

Τὸν τε Θεσσαλονίκης μητροπολίτην Γερασίου υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου (σ. 259)

Ἦτοι τοῦ Θεσσαλονίκης μητροπολίτην Γερασίου υἱοῦ τοῦ Γιάννη (σ. 288)

Ὁ κύριος Γεράσιμος ὁ ἐκ τῆς νήσου Κρήτης (Θεσσαλονίκης οὗτος ἦν τότε μητροπολίτης (σ. 343-344).

Ἐπιθεωρητὴν τῆς Θεσσαλονίκης πρῶτον Θεσσαλονίκης (ὅστις καθὼς προείρηται, κατάγεται ἐκ Κρήτης (σ. 354).

Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω πολὺ ὀρθῶς εἰς τὸν πίνακα κυρίων ὀνομάτων τῶν Ἀναλέκτων (σ. 537) ἀναγράφεται: *Γεράσιμος Κρής, μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, εἶτα Χαλκηδόνος².*

Ἐμμεσοῦ μαρτυρία περὶ τῆς κρητικῆς καταγωγῆς τοῦ Γερασίου ὑπάρχει καὶ εἰς μίαν ἐπιστολὴν τῆς 3ης Ἰουλίου 1790 τοῦ Ἰδίου τοῦ Γερασίου πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Καμπανίας Θεόφιλον τὸν Ἰωαννίτην ἢ Ὀλυμπίτην.

Προερχόμενος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀφοῦ ἔλαβε συστατήρια πατριαρχικὰ γράμματα, ἀφίκετο εἰς Θεσσαλονίκην ὁ Κρής Ἀρχιμανδρίτης Γεράσιμος μὲ σκοπὸν νὰ συλλέξῃ βοήθειαν ὑπὲρ τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μονῆς, τῆς *ἐνεκα πολλοῦς δυστυχίμασι περιπεσοῦσης*. Ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Γεράσιμος ἀπευθύνεται νῦν, δι' ἐπιστολῆς, πρὸς τὸν Θεόφιλον, συνιστᾷ τὸν Κρήτα Ἀρχιμανδρίτην καὶ προτρέπει τὸν Θεόφιλον νὰ τὸν ἐλεήσῃ ἢ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν νὰ περιέλθῃ τὴν Ἐπαρχίαν Καμπανίας πρὸς συλλογὴν σίτου ἢ νὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως ὁ ἴδιος θεωρῆ καλῶτερον. Ὁ Θεσσαλονίκης Γεράσιμος ἀναφέρει εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὅτι ἡ Μονὴ τοῦ Κρητὸς Ἀρχιμανδρίτου τυγχάνει καὶ εἰς αὐτὸν γνωστὴ, διότι πολλὰκις κατὰ τὴν νεότητά του, ὅπως ὀδηγεῖ πάντως πρὸ τῆς εἰς Κύπρον μεταβάσεώς του, κατέλυσε καὶ ὁ ἴδιος εἰς αὐτήν.

Τὸ ἀνεκδοτὸν εἰσεῖται κείμενον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ἐκ τοῦ Κώδικος 66³ (φ. 26β) τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Βλατάδων, ὁ ὁποῖος περιέχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀληθογραφίαν τοῦ ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου⁴, ἔχει οὕτω:

1. Ἐδῶ δὲν πρόκειται ἀσφαλῶς περὶ τοῦ ἡμετέρου Γερασίου.

2. Πρβλ. περὶ τοῦ ἀντιθέτου, Α. Τ η λ λ υ ρ ἰ δ ο υ, Γεράσιμος ὁ Κύπριος, ἔ.ἀ., σ. 532, ὕποσ. 4.

3. † Τ ο ὕ π ρ. Α. Σ ω φ ρ ο ν ἰ ο υ, Κατάλογος τῶν ἐν τῇ Μονῇ Βλατέων ἀποκειμένων κωδίκων, «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 3 (1919) 77.

4. Περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου Κώδικος καὶ περὶ τοῦ Θεοφίλου δρᾶ Ἄ πο σ τ ὀ λ ο υ Ἀ θ. Γ λ α β ἱ ν α, Ἐγκύκλιος, ἔ.ἀ., σ. 351-352, 356, ἔνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

Τῷ ἀδελφῷ καὶ πατρὶ ἀγίῳ καμπανίας χαίρειν. θαρῶντες τῇ σῇ ἀγαπῇ (sic) συνιστῶμεν ἀρχιμανδρίτην τινὰ κρητὰ περιορχόμενον χάριν ἐλέους τῆς μονῆς αὐτοῦ ἕνεκα πολλοῖς δυστυχίαισι περιπεσούσης, ἥτις ἱερά μὴν γνωστὴ τυγχάνει καὶ ἡμῖν ὡς πολλάκις ἐκεῖ ἐν τῇ νεότητι ἡμῶν καταλύσας. φέροι ὁ ρηθεὶς καὶ πατριαρχικά γράμματα, καὶ ἄλλας πολλὰς ἀποδείξεις τοῦ εἶναι ἐλέους ἄξιον, περιττὸν μένοιγε παρ' αὐτῇ ὡς ἐλεῖν ἐχούση τὸ πρόθυμος. ἐλέησον αὐτὸν ἀδελφῆ ἢ δοῦς αὐτῷ ἄδειαν σιτοσυναγαγεῖν, ἢ ὡς ἂν ἄλλως ἀρεστὸν ἐν ὀρθαλοῖς αὐτῆς, καὶ διὰ τὸν κόρον καὶ ἡμῖν χαρίζομένη καινοῖς ὄσει. τὸ ὄνομα αὐτοῦ γεράσιμος, ἐλέους χρῆζων καὶ βοηθείας ὁ ἐστὶ μεθερμηγεύμενος. Ἐξῶστο, ἀφ' ὧν Ἰουλίου γη

Γε(ράσιμος)

Θεσσαλονίκης καὶ ἐν χριστῷ ἀδελφός¹.

Εἰς τὸν ἴδιον Κώδικα σώζονται ἐπίσης δύο ἐπιστολαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐπίσης ἀνεκδοοὶ ἢ πρώτη (φ. 122α-123α) ἀνήκει εἰς τὸν Καμπανίας Θεόφιλον καὶ ἡ ἕτέρα (φ. 123α-β) εἰς τὸν γραμματέα του Γεώργιον. Καὶ αἱ δύο ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης Γεράσιμον καὶ εἶναι ἀπαντητικαὶ εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐπιστολὴν αὐτοῦ.

Ὁ Κρητὴ Ἀρχιμανδρίτης ἀφίκετο τὸν Ἰούλιον τοῦ 1790 εἰς τὴν Κολακίαν, ἔδραν τῆς Ἐπισκοπῆς Καμπανίας, ὁ Θεόφιλος ὁμοῦ δηλώνει, διὰ τῆς ἀπαντητικῆς τὸ ἐπιστολῆς (Ἰούλιος 1790), εἰς τὸν κυριάρχην αὐτοῦ Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης Γεράσιμον ὅτι δὲν δύναται νὰ βοηθήσῃ τὸν Κρητὰ Ἀρχιμανδρίτην Γεράσιμον, ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ἡ ἐξωτερικὴ τὸ ἀμφισβίσι (τοῦ σχήματος καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ διαφορικῶν ὄντων τῶν παρ' ἐμοὶ καταβαριωτῶν) ἐποίει αὐτὸν ἀκατάλληλον πρὸς συλλογὴν σίτου ὑπὲρ τῆς Μονῆς του, ἀφ' ἑτέρου ἦτο δύσκολον διὰ τὸν Κρητὰ Ἀρχιμανδρίτην νὰ περιέρχεται ἀπὸ καλύβης εἰς καλύβην, ὑπῆρχε δὲ καρπῶν ἀφορία καὶ ἄλλα δεινά. Πρὸ τῶν δυσκολιῶν αὐτῶν ὁ Θεόφιλος, καὶ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν παράκλησιν τοῦ Θεσσαλονίκης Γερασίμου, ὅπως βοηθήσῃ τὸν συμπατριώτην του Ἀρχιμανδρίτην Γεράσιμον, ἔδωκεν ἐξ ἰδίων πενήκοντα ἀργύρια.

Τὴν ὑμετέραν σφωτάτην Παναγιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, νοερώς ἀσπάζόμενος τὴν Ἱερὰν τῆς δεξιάν.

Δεόμενος θερμῶς τοῦ ἀγίου θεοῦ ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγαινοῦσαν καὶ πανευθυμῶσαν μέχρι πόνου γήρατος, ἐν ἄκρᾳ εὐλαβείᾳ, καὶ θυμηδία ψυχῆς ὑπεδεξάμην τὰ διὰ τοῦ Κρητῶς ἀρχιμανδρίτου πρὸς με ἀξιοσέβαστα αὐτῆς γράμματα, εἰς ἔγον δὲ αὐτὰ ἄγειν βουλούμενος, οὐκ ἔσχον ὑπουροῦντα τῇ προθυμίᾳ τὸν τρόπον. τὸ γὰρ δι' ὃ ἡ πρὸς αὐτῆς σύστασις ὑποκείμενον οὐδὲ σιτοσυναγαγεῖν δύναται, τοῦ σχήματος καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ διαφορικῶν ὄντων τῶν παρ' ἐμοὶ καταβαριωτῶν (οὐτως εἰσὼθα προσαγορεύει τοὺς ἐν τῇ επαρχίᾳ μου περιορχόμενους ἐπ' ἐλεημοσύνη καλογήρους), οὐδὲ ἀπὸ καλύβης εἰς Καλύβην περιέσχεσθαι, τῇ τες μάλιστα καθ' ὃν καὶ καρπῶν ἀφορία, καὶ ἄλλα δεινά. οὕσης ἄλλ' ὄν τῇ πρὸς με παρ' αὐτῆς μεσιτείας καὶ λογιζομένης παρ' ἐμοὶ προσταγῆς ἀμεταθέτου, συνέδραμον τὸ δυνατόν τῷ ἐπιστοληφορῷ ἀρχιμανδρίτῃ, ἐξ ἰδίων δοῦς αὐτῷ πενήκοντα ἀργύρια ἵνα καὶ τὸ παρ' αὐτῆς πληρωθῇ, καὶ τὸ παρ' ἐμοῦ μὴ ἐλλειπῆς φανῇ. εἶδον αὐτὴν ἔτι ἀδυνάτως ἔχουσαν ὑπὸ τοῦ παλαμναίου πυρετοῦ. ἦθεν επικρατοῦντων ἤδη τῶν κωνικῶν καυμάτων, καὶ μετ' ὀλίγον τῶν παρθενικῶν, συμφέροι αὐτῇ λεπτῇ διαίτῃ χρωζομένη ἀναπαύεσθαι ἐν τῇ Μητροπόλει. Τὸ γὰρ εἰσέρχεσθαι, καὶ ἐξέρχεσθαι, καὶ κοπιᾶειν ἐξασθενει οἷε τὰ

1. Μνεῖα τῆς ἐπιστολῆς ταύτης πρβλ. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Ὁ Καμπανίας Θεόφιλος ὁ ἐξ Ἰωαννίνων, «Ἡπειρωτικὰ Χρονικά» 2 (1927) 83.

σώματα διὰ τῆς συνεχοῦς τοῦ τε τόπου καὶ ἀέρος ἐν τούτῳ καιρῷ μεταβολῆς. εὐαγγελισθεῖην ὅτι τάχιστα τὸ τέλειον τῆς ὑμετέρας ὑγείας, καὶ τὴν τῶν προτέρων δυνάμεων ἐπανάληψιν. ταῦτα μὲν προσκνητήτως, αἱ δὲ πανάγια αὐτῆς εὐχαί εἴησαν μετ' ἐμοῦ βακτηρία γῆρατος. 1788 Ἰουλ(ίου) τῆς ὑμετέρας σφωρατῆς παναγιότητος.

Τῷ Παναγιωτάτῳ, σφωρατάτῳ, καὶ θεοπροβλήτῳ Μητροπολίτῃ τῆς ἀνωτάτης Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης κυρίῳ κυρίῳ Γερασίμῳ, τῷ σεβαστῷ μοι Δεσπότη, καὶ ἀγίῳ Γέροντι.

Προσκνητῶς.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γεωργίου ἀριθμοῦνται πλείονες λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο δυνατόν νὰ συνάξῃ ἐλεημοσύνας εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Καμπανίας ὁ Γεράσιμος. Πρέπει νὰ ὑπογραμμίσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ Γεώργιος ἀναφέρει τὴν ἀφορίαν τῶν καρπῶν καὶ ἄλλους λόγους, δὲν ἀναφέρεται ὁμοίως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου. Καὶ ὁ Γεώργιος ἀναφέρει ὅτι ὁ Καμπανίας Θεόφιλος ἔδωκε 50 γρόσ(σια) ἐξ ἰδίων (εἰς τὸν Γεράσιμον), διὰ νὰ τῷ εὐχαριστήσῃ μετὰ ταῦτα ὁ Ἀρχιμανδρίτης ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Τὸν Παναγιώτατον σεβαστὸν Δεσπότην καὶ ἅγιον Γέροντα γονυκλιῶς προσκυνῶ, ἀχρονικῶς ἀσπαζόμενος τὰ κράσπεδα τῶν Ἱερῶν αὐτοῦ ἀμφίων. τῇ δὲ φίλῃ μοι αὐτῆς κορυφῇ τὸ εἰκότα ἀποδίδωμι. Ἐχάρην καθ' ὑπερβολὴν, ὑποδεξάμενος τὰ φιλικὰ πρὸς με αὐτῆς γράμματα, εὐχαριστῶν τῇ αὐτῆς καλοκάγαθίᾳ, δι' ἣν φιλικῶς φέρεται πρὸς μέ, καὶ με τηρεῖ ἐν ταῖς πλαξὶ τῆς καρδίας τῆς. δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι κἀγὼ εἰμι ὁλοῦς εἰδικὸς τῆς. τὸν ἐπιστοληφόρον ἀρχιμανδρίτην, ὡς φέροντα παρὰ τε τοῦ Παναγιωτάτου πρὸς τὸν γέροντά μου γράμματα, καὶ παρ' αὐτῆς πρὸς ἐμέ, ὑπεδεξάμην τὸ δυνατόν, ἀγκαλὰ χωρικῆ ἢ περιποίησις, ὅτι καὶ ἐν ἀργῷ οἰκοῦμεν. καὶ ὡσὰν ὅπου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τοῦ γίνῃ αὐτῆς ἐπαρχίας βοήθεια, ἐπειδὴ εἶναι ὅλη τ' ἐφτυλίαια, μὴ ἔχοντα κοινότητα, καὶ παγκάμια ὡς ἐν ταῖς πολιτείας, ἀλλ' οὔτε ἠδύνατο νὰ εἴγῃ νὰ συνάξῃ σίτον, ὡς ἄλλος, ἐπειδὴ οὐκί μόνον εἶναι ἀφορία ἐφέτους, καὶ δὲν ἠθέλε κάμῃ κέρδος, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ περιπατῇ ἀπὸ ὀσπῆτι εἰς ὀσπῆτι, ὑπὸ τοῦ ἡλίου καιόμενος, καὶ ὑπὸ τῶν κωνῶν ὕλανούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν σουπασάδων πησχέσια ζητούμενος, κοντὰ ὅπου εἶναι ἀκερδῆς, τοῦ ἠκολούθει ἴσως καὶ κάμῃα ἀσθένεια. ὁθεν ὁ ἅγιος γέρον μου διὰ τὴν μεσίτειαν τοῦ Παναγιωτάτου, τοῦ ἔδωκε 50 γρόσ(σια) ἐξ ἰδίων, διὰ νὰ τῷ εὐχαριστήσῃ, καὶ πάλιν ἰδοὺ ὅπου σὰς τὸν στέλλομεν¹.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΘ. ΓΛΑΒΙΝΑΣ

1. Πρβλ. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Ὁ Καμπανίας Θεόφιλος, ἔ.ἀ., σ. 82-83, 248. Εἰς τὸν χειρόγραφον Κώδικα, εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Θεοφίλου, ἐξ ἀντιγραφικοῦ προφανῶς σφάλματος τοῦ ἀντιγραφέως Γεωργίου, γραμματέως τοῦ Θεοφίλου, ἀναγράφεται Ἰούλιος 1788. Εἶναι σαφές ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1790, διότι ἡ πρὸς τὸν Θεόφιλον ἐπιστολὴ τοῦ Θεσσαλονίκης Γερασίμου φέρει χρονολογίαν 3 Ἰουλίου 1790. Ἐπειτα, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1788 ὁ Γεράσιμος Θεσσαλονίκης, πρὸς τὸν ὅποιον ἀπευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Θεοφίλου, δὲν ἦτο ἀκόμη Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Εἰς τὸν ἴδιον Κώδικα ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέσιν μὲ τὸν Γεράσιμον.